

KELAM NEDİR?

Daha önceki derlerimizde "lafız, kavı, kelim, kelime, cümle" gibi kavramlar hakkında bilgiler vermiştik. Yanlış anlaşılmış bir kavram olan KELAM günümüzde sadece konuşma ile alakalı olarak anlaşılmaktadır. Oysa KELAM kavramının direk olarak sadece konuşma ile sınırlandırılması son derece yanlıştır

Şu şekildeki şeylere de KELAM denmektedir.

1- Konuşmak anlamında: fakat bu şekilde konuşma anlamına gelen KELAM kelimesine aslında TEKLİM anlamı verilmektedir

2- Zihinde tasarı halinde bulunan imajı bir anlam ifade edecek tarzda dile getirmek

3-Dinleyene bir şey ifade etsin veya etmesin YAZI, İŞARET veya HAL diline de kelam denmektedir.

bir gramer terimi olarak KELAM şu şekilde tarif edilmiştir

ARALARINDA "İSNAD" BULUNMAK KAYDIYLA İKİ VEYA DAHA FAZLA KELİMEDEN MEYDANA GELEN, HEM SÖYLEYİNCE HEM DE DİNLEYİNCE YETERLİ GÖRÜLEN ANLAMLI SÖZDÜR

Kelam denilebilecek sözde dört özellik bulunmak zorundadır

1- Kelam lafız cinsinden olmalıdır. Sembol, mimim, jest cinsinden olanlar kelam olmazlar

2- Kelam kelimelerden oluşmalıdır. Buna göre tek kelime kelam olmaz

3-Kelam, dinleyen kimseye soruya yer bırakmayacak şekilde yeterli bilgi vermelidir...Bir kaç kelimedenden dahi oluşsa her söze kelam denmez. Bir söze kelam denilebilmesi için dinleyen açısından yeterli görülmesi ve bir anlam ifade etmesi gerekmektedir. Mesela 3 kelimedenden oluşan "MEHMET GELİRSE" sözü dinleyene tam bilgi vermediği için kelam sayılmaz

Dinleyene bilgi sağlayan bir sözün kelam sayılabilmesi için terkinde İSNAD oluşturacak kelimeler bulunması gerekmektedir.

4- Kelam, kasta dayalı olmalıdır. Bir sözün kelam sayılması için, o sözü söyleyenin söylediği sözle bir şey ifade etmesi ve ifade ettiği şeyin de kapalılık olmadan anlaşılması gerekmektedir.

MESELA; Uykusunda konuşan kimsenin ağzından çok anlamlı söz çıksa da, uyuyan kişinin o söylediklerini neyi kast ederek söylediği hem de dinleyen tarafından anlaşılamayacağı için buna kelam denmez

AH, OH.....(SADECE) LAFIZ

YAZDI.....(SADECE) LAFIZ, KAVL, KELİME

ALİ GİTTİ...(SADECE) LAFIZ, KAVL, CÜMLE, KELAM

SABAH GİTMİŞ...(SADECE) LAFIZ, KAVL, CÜMLE, KELİM

AHMET SABAH GİTMİŞ....(SADECE) LAFİZ, KAVL, CÜMLE, KELİM, KELAM

AHMEDİN EVİ....(SADECE) LAFİZ, KAVL

ABDULLAH.....(SADECE) LAFİZ, KAVL, KELİME

bu basit tablo kelimelerin ve kelime terkiplerinden oluşan birlikteliklerin neler sayılabileceği belirtilmiştir. Arapçada kelimeler hepsinin de alt başlıkları olmakla beraber İSİM, FİİL, HARF olarak üç grupta tasnif edilirler

(GELECEK DERS; bir kelime çeşidi olarak İSİM)